

Rotterdam in 2050 100 procent circulair

‘We zetten in op re-use, reduce en recycle’

Rotterdam wil in 2050 100 procent circulair werken. “Om dat te bereiken verkennen we onze kansen per asset, maar ook integraal.” Dat zegt Anne Weeda, teamleider bij de afdeling Stedelijk Beheer van de gemeente Rotterdam. Weeda houdt zich bezig met openbare verlichting, wegen, groen en spelen.

De transitie in Rotterdam verloopt gefaseerd. “We zetten in op een halvering van het primaire grondstofgebruik (mineraal, fossiel en metaal) in 2030 en het bereiken van een 100 procent circulaire economie in 2050. Deze ambitie komt terug in onze programma’s Duurzaam en Circulair en in de Roadmap Next Economy van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.” Om circulair werken ingevoerd te krijgen kiest de stad voor het ‘Living Lab’ model, een discursief traject van vallen en opstaan: “We willen ons op circulariteit ontwikkelen door lef te tonen, uit te proberen en fouten te maken. We omarmen nieuwe ideeën, kiezen voor experimenten en vallen op door durf, en we zetten door als iets kansrijk is. En dat werkt goed. Er is in Rotterdam volop circulaire dynamiek met overall inspirerende initiatieven, broedplaatsen en andere projecten van organisaties en ondernemingen in onze stad. Je vindt ze op www.rotterdamcirculair.nl.”

Circulariteit werkt door in de openbare verlichting. Weeda hierover: “Circulair werken houdt in dat we zo met producten en grondstoffen omgaan dat we voor zo min mogelijk schadelijke uitstoot en afval zorgen. We zetten in op re-use, reduce en recycle. Dat wil zeggen:

- de levensduur van producten verlengen
- minder producten gebruiken
- producten hergebruiken en nieuwe producten maken van de grondstoffen die uit bestaande producten afkomstig zijn.”

In de praktijk

Op verschillende niveaus heeft Rotterdam inmiddels resultaten geboekt: “Re-use doen we bijvoorbeeld door oude armaturen, die bij projectmatig onderhoud vrijkomen, als ‘storings-materiaal’ te gebruiken.

In de wijk Reyeroord doen we een proef waar we het stroomgebruik terugdringen door de straatverlichting standaard te dimmen (reduce). Als er een voetganger, fietser of auto door de straat beweegt, gaan de lampen

Circulariteit in openbare verlichting

geleidelijk op volledige sterkte branden en worden daarna weer gedimd. Met de bewoners samen onderzoeken we effecten hiervan op het veiligheidsgevoel. Vooralsnog zijn de resultaten positief.

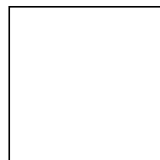
Het recyclen is opgenomen in ons inkoopproces. In de huidige verlichtingsbestekken is opgenomen dat materialen die aan de aannemer komen te vervallen, worden gescheiden en zoveel mogelijk worden hergebruikt. In logboeken wordt bijgehouden wat met de materialen gebeurt. De armaturen en lampen worden verzameld door CityTec en ter recycling aangeboden via Wecycle. Wecycle laat lampen voor meer dan 90 procent recyclen en armaturen voor meer dan 80 procent.

In nieuwe bestekken nemen we een Milieukostenindicator (MKI) op als gunningscriterium. Deze wordt berekend via een milieugerichte levenscyclusanalyse (LCA). Deze methodiek is in het bestek voor betontegels succesvol gebleken, zodat nu de oude betontegels door onze leverancier verwerkt worden in nieuwe betonproducten.”

Veranderingen

Circulariteit vraagt om een andere manier van werken, een andere visie. “Kijk naar het grote geheel en bezie ieder product(onderdeel) vanuit de ketengedachte, van inkoop van grondstoffen tot einde levensduur product. En kijk verder dan alleen je eigen stap in het proces. Daarom zoeken we ook nadrukkelijk naar samenwerking met de markt. We geven aan welke doelen we met circulair werken willen bereiken en gaan samen op zoek naar oplossingen. We overleggen binnen maar ook buiten de keten. Want producten die in onze eigen keten niet meer bruikbaar zijn, kunnen een grondstof zijn voor een andere productketen. We onderzoeken bijvoorbeeld of we uit het resthout uit parken bezems kunnen maken.”

Samenwerking - over vakdisciplines heen - zal meer en meer ingang moeten vinden, aldus Weeda. “Door krachten te bundelen neemt innovatie toe. Dit gaat niet alleen om technische innovatie, maar ook om innovatie op sociaal en maatschappelijk vlak. Vandaar ook onze ambities om mensen en ondernemers uit de regio te betrekken bij de implementatie van circulariteit. Ik denk dat zo

nog een wereld te winnen is.” Om dit te versnellen heeft Weeda nog een stap voor ogen: “Een van de opgaven die de komende jaren opgepakt moeten worden, is het inzichtelijk maken van de maatschappelijke baten van

circulair werken. Hierdoor is het maken van de nodige investeringen beter te verantwoorden.”

Wijze lessen

- Begin bij het begin en ga op zoek naar het ‘laaghangend fruit’. Een eenvoudige stap is te werken met langer lopende contracten. Een langdurige relatie met de aannemer is belangrijk om samen te kunnen werken aan vernieuwing. De aannemer blijft langer aangehaakt bij zijn eigen product en is zo ook meer gebaat bij het leveren van een duurzaam product. Daarnaast is er meer kans op investeringen en innovaties, omdat de aannemer daar zelf ook rendement van zal ervaren.

- Ga in gesprek met de werkvloer. Mensen die dagelijks met de producten werken, hebben vaak praktische ideeën over hoe het beter kan. Naar aanleiding van deze gesprekken gaan we nu aan de slag met hergebruik van werkkleding en handschoenen en met het duurzamer reinigen en onderhouden van onze wagens.

- Probeer niet alles zelf te doen, maar leer van en met anderen. Gebruik voorbeelden uit andere vakdisciplines en schakel specialisten in, of afstudeerders. Die kunnen een heel verfrissend perspectief bieden.